

ФАНДРЕЙЗИНГ ЯК ДОДАТКОВЕ ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ

Для функціонування та розвитку діяльності неприбуткових організацій при реалізації проектів важливе значення має фандрейзинг. У джерелах інформації цей термін має різне тлумачення. Узагальнюючи, воно означає професійну діяльність щодо мобілізації фінансових та інших ресурсів з різноманітних джерел для реалізації соціально значущих і науково-дослідних неприбуткових проектів, яка вимагає спеціальних знань та навичок фандрайзера, що можуть вплинути на прийняття позитивного рішення донора.[1]

Донором є приватні особи, благодійні фонди, бізнес-структури. Суб'єктами фандрейзингу виступають неприбуткові організації, а саме до них відносять організації освіти, здоров'я, культури, релігійні групи, науково-дослідні заклади, благодійні фонди тощо.[2]

Фандрейзинг в Україні набуває вагомого значення, спонукає подивитися під іншим кутом на волонтерство, благодійність, а також бізнес. Для успішної реалізації проекту, а саме досягнення ефекту фандрейзингової діяльності фандрайзеру необхідно знати про його соціальну необхідність, про методи збирання коштів, володіти знаннями та вміннями фінансових аспектів компанії, а також управління командою, що працює над проектом, слід постійно шукати ресурси (крім фінансових), інформацію про донорів, після закінчення проекту підтримувати зв'язки з донорами, і, звісно використовувати здобутки і недоліки власного досвіду. Звідси висновок, що фандрайзеру необхідно провести велику добре сплановану та організаційну роботу з представленням цінності проекту, його унікальності при цьому задовольнити мотиви донора.[3]

Фандрейзинг передбачає не тільки отримання коштів, а й встановленню в довгостроковій перспективі контактів з організаціями (донором). Через формування спільних інтересів з'являється коло суб'єктів: організації, органи державної влади, приватні особи та бізнес-структури.[2]

Незважаючи на те, що кількість громадських організацій з кожним роком зростає, з іншого боку українці дещо недовірили до них ставляться. Причинами такого песимізму можуть бути: недостатня інформованість про діяльність організації, неприємний досвід (шахраї наприклад), низька оцінка роботи неприбуткових установ, зайнятість громадян повсякденними проблемами. Звідси впливають позитивні та негативні фактори впливу на Фандрейзинг(табл..1).[4]

Таблиця 1

Фактори впливу на фандрейзинг в Україні

(на основі джерела 4)

Фактори, що стимулюють розвиток	Фактори, що стримують розвиток
Позитивний імідж організації	Використання примусової «благодійної допомоги»
Досвід роботи з благодійними організаціями	Наявність шахрайських схем
Досвід наукової співпраці з бізнес-структурами	Відсутність єдиного інформаційного центру
Наявність серед членів організації культурних або політичних діячів	Низький рівень економічної та юридичної культури
Якісно складений проект	Нецільове використання коштів
Наявність особистісних якостей спеціаліста Фандрейзингу	Відсутність податкових стимулів

Чи є перспективи розвитку Фандрейзингу в Україні? Однозначно так. Уперше цей підхід було застосовано в далекому 10 столітті (Володимир Великий та Десятинна церква), а сьогодні в нас існує понад 10 українських та міжнародних фандрейзингових платформ для збору коштів широкого спектру ініціатив.[5] Найпопулярнішими є: Українська біржа благодійності; GoFundEd (збір коштів для освітніх проєктів); Na-Starte (збір коштів для проєктів); Indiegogo (інновації, технології, дизайн); GlobalGiving (фінансування некомерційних організацій); Kickstarter (мистецтво, кіно, ігри, журналістика); FirstGiving (збір коштів для шкіл, некомерційних організацій); Crowdrise (збір коштів для некомерційних організацій); Causes (збір коштів для вирішення соціальних, політичних, культурних питань). Оскільки фандрайзер, як гарний спеціаліст повинен володіти знаннями маркетингу, менеджменту, фінансах, права; навичками проєктної діяльності, стратегічному плануванні та комунікації, виникла необхідність здобуття освіти фандрайзера. Тому з 2001 року в Україні функціонує Інститут професійного фандрейзингу.[1]

Отже, для подальшого розвитку фандрейзингу мають бути створені всі сприятливі умови з боку держави. Зі сторони установ та організацій, то їм слід більше інформувати суспільство про свою діяльність, викликати інтерес до своєї справи та наголосити про її значимість та цінність для суспільства.

Список використаних джерел і літератури

- 1.Соколова А.М. Фандрейзингова діяльність: сутність, особливості та перспективи розвитку / Соколова А.М. Економіка та держава №1 2013, с.13-16. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2013/5.pdf
- 2.Бусленко, Б.В. Фандрейзинг неприбуткових організацій в Україні / Б.В. Бусленко. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/1_NIO_2014/Economics/4_155397.doc.htm.
- 3.Корнишова, М.О Діяльність громадських організацій як чинник розбудови громадянського суспільства в Україні: проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / М.О. Корнишова. – Режим доступу: <http://polis.oa.edu.ua/article/students/2011/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%88%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9C.%D0%9E.doc>
- 4.Глебова А. О. Сучасні теоретичні та практичні аспекти процесу організації фінансування соціально важливих проєктів на основі фандрейзингу. Проблеми економіки. 2013. № 4. С. 206-2011. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pecon_2013_4_27
- 5.Чернявська О. В., Соколова А. М. Ч-49 Фандрейзинг. Навч. посіб. – 2-е вид., з доопрац. та допов. – К.: Алерта, 2015. – 272 с.